

XXI

YIRMİBİR
MİMARLIK TASARIM MEKAN
SAYI 168
NİSAN 2018
₺13

PUNAN
YAYIN

Adept tasarımı Vestre Fiyort Park
İncelikli Denge

Jai Jagat Tiyatrosu
SEALAB

Akmerkez Grandma
ZEMBEREK TASARIM

YAZILARIYLA
AVŞAR GÜRPINAR
AYÇA VURAL CUTTS
BURCU BİÇER SANER+EFE GÖZEN
ÇİĞDEM ASLANTAŞ
ERAY ÇAYLI
KORHAN GÜMÜŞ

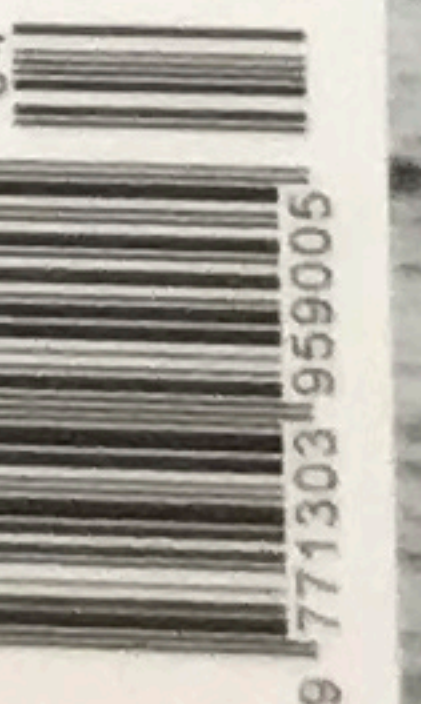
BALKRISHNA DOSHI

STUDIO YARON TAL

TATO ARCHITECTS

O-OFFICE ARCHITECTS

ISSN 1303-9598

9 7771303 959005

FOTOĞRAFLAR: Şafak Emrence

Sadık Uyarılama

MEKANI KİMLİĞİNİN YANSIMASI OLARAK KURGULAYAN FIRIN VE KAFE İŞLETMESİNİN BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİNİN İÇİNE YERLEŞMESİ SÜRECİ OLAN PROJE, BİRBİRİYLE ÇELİŞEN BAĞLAMLARA CEVAP ÜRETMEYE ÇALIŞIYOR.

Adını, sahibinin anneannesine ait tariflerden yola çıkarak oluşturduğu bir marka olmasından alan Grandma geleneksel, doğal ve organik yöntemlerle üretilen ürünlerin satışa sunulduğu bir kafe ve fırın. Markanın kimliğiyle de örtüşen tasarımın hikayesi, sokak üstünde bulunan ilk şubesinde “mahalle fırını” konseptiyle başlamış. Burada, dükkanın zemin kotunun bulunduğu sokak kotundan aşağıda olması ve görece alçak tavan yüksekliğine sahip olması gibi etkenlerle, iç mekânın sokaktan rahatlıkla okunabildiği, dışarı ve içerinin bütünleşik olduğu bir kurgu oluşturulmuş. İşverenin buna tezat oluşturacak şekilde bir alışveriş merkezinde şube açma kararı ise farklı kaygılara sebep olmuş.

AKMERKEZ GRANDMA
ZEMBEK TASARIM

Bu durum tasarımcılarının, esasında kültürel olarak çelişkileri bulunan iki farklı durumun bir aradalığı

üzerine düşünmelerini gerektirmiş. Zira hikayesi anneanne kavramından yola çıkan fırın konseptinin sıcak, korunaklı, samimi mekan algısının, bir alışveriş merkezinin steril, hareketli ve hızlı tüketim odaklı dinamikleri içinde aykırı olmaması, mekânın kendini var edebilmesinin yolları aranmış. Büyük bir dış alana sahip mekânda bu amaç tasarıma, “anneannenin bahçesi” konseptiyle yansımış ve çağrıştırdığı samimiyet, konfor, çok katmanlılık, birikmişlik gibi kavramların, mekânın atmosferine sinmesi istenmiş.

Projelendirme sürecinde yerel yönetim gereklilikleri ve alışveriş merkezinin tüm restoranlar için uyguladığı kısıtlamalar devreye girmiş. İlk aşamada, sokaktan geçen insanların, ürünlerin bulunduğu servis tezgahlarıyla olan görsel etkileşimini artıran ve mekânın atmosferiyle ilgili kolaylıkla fikir sahibi olabilecekleri plan şemaları önerilmişse de yönetim kısıtlamaları sebebiyle dış mekânda bu pek mümkün olmamış. İlerleyen aşamalarda plan şeması, mekâna giren müşterinin deneyimi ve ürünlerle olan ilişkisinin sürekliliği üzerinden şekillenmiş.

İç mekanda ürünlerin sergilendiği tezgah, alışveriş merkezinde farklı markaların sergileme birimlerinin bulunduğu alanda konumlandırılmış ve oturma bölümü de bu tezgahın arkasına yerleştirilmiş. Markanın kimliğinin mekanda hissedilebilmesi ve ürünler ön plana çıkarılırken davetkar algının ve atmosferin sürdürülebilmesi malzeme, doku ve renk seçimlerini etkileyen ölçütler olmuş. Bu anlamda bütünlük beyaz renk ile sağlanmış; farklı doku ve malzemelerde hakimiyetini sürdüren renk, bütüncül kurguyu desteklemesinin yanı sıra markanın kurumsal kimliğiyle de örtüştüğü için yaratılmak istenen atmosferin zeminini oluşturuyor.

Tasarımcılarına göre masif ahşap, seramik gibi tanıdık malzemeler samimiyeti; el işçiliğiyle üretilmiş eskitme pirinç detaylar da markanın sanatkar duruşunu vurguluyor. Birbirinden farklı mobilyaların çeşitli kumaşlarla bir arada kullanımı da üst kurguyu kendiliğindenlik, bir tür rastgelelik ile destekleyerek mekanın hissini okunur kılma amacıyla tercih edilmiş. Bu mobilyaların çoğu mekana özel, ayrıca ikinci el dükkanlarından alınmış hazır mobilyalar da

bulunuyor. Kendi kurgusu içinde alt hikayelere sahip olan Grandma'nın hem iç hem dış mekanlarında, mekansal algı olarak, alışveriş merkezi hacmi içinde kendi hacmini tanımlaması, yapının atmosferinden ayırırken aynı zamanda fazla içe dönük olmaması da proje sürecinde gözetilen konulardan. Bu bağlamda, özellikle ürün sergileme alanlarında, hafif üst örtüler, geçirgen fakat hacmi tanımlayan formlar tercih edilmiş. Alışveriş merkezi hacminin içinde çeşitli ürün ve markaların kendilerine ait sergileme birimlerinin bulunduğu ortak alandaki ayırım, hafif bir strüktürden oluşan örtü yardımıyla yapılmış.

Dışarıdaki tezgah ve servis alanları ise bahsedilen yerel yönetim gereklilikleri sebebiyle, alışveriş merkezinin dış alandaki hacmini tanımlayan saçığın altında yer alıyor. Saçak dışına çıkamayan mekanı özgün bir biçimde tanımlamak adına metal elemanlardan oluşan ikincil bir örtü tasarlanmış. İçeri ile dışarıyı birbirine bağlayan geçiş alanı ise müşterinin ürünlerle olan ilişkisinin sürekliliğini kesmeyecek biçimde, bar ve servis alanlarının ortasında yer alıyor.

GİRİŞ SAYFASINDA
Masif ahşap ve beyaz rengin hakim olduğu ürün sergileme birimleri

BU SAYFADA
EN ÜSTTE: Bar, kahve tezgahı ve çevresinde farklı oturma birimleri
ÜSTTE: Kendiliğindenlik vurgusu yapan farklı kumaş ve biçimlerde oturma birimleri

ARKA SAYFADA
Kendine özgü örtüsüyle alışveriş merkezinin içinde bulunan alan

PROJE ADI: Akmerkez Grandma
 PROJE YERİ: Etiler, İstanbul
 MİMARİ TASARIM: Zemberek Tasarım
 TASARIM EKİBİ: Başak Emrence, Şafak Emrence, Ece İlgin Avcı, Pınar Sünbül, Cansu Sezer, Çağla Abdu
 İŞVEREN: Cey Unlu Mamüller
 PROJE ALANI: 240 m²
 PROJE YILI: 2017

ZEMBEK TASARIM
 2000 yılında, Başak Emrence ve Şafak Emrence tarafından İstanbul'da kurulan Zemberek Tasarım; mimarlık, iç mekan tasarımı ve kurumsal kimlik alanlarında projeler geliştiriyor, uygulama ve kontrol yapıyor. Tasarım sürecine "doğru soruyu bulma" konsantrasyonuyla başlamanın sonuca yön veren esas ve sadeleşmiş fikri ortaya çıkaran unsur olduğu yaklaşımını benimseyen ekip, mekan kullanıcısının, sebep-sonuç ilişkilerini okuyabilip anlamlandırabildiği bir dahil olma sürecini tetiklemeyi hedefliyor.

